

Handläggare
Hanna Bergsten
Telefon: 0850808444

Till
Kungsholmens stadsdelsnämnd

Remiss om beslut om arbetsmarknadsinsats för vissa målgrupper som nås via arbetsmarknadsnämndens uppsökande uppdrag

Svar på remiss från Kommunstyrelsen Stockholm, rotel VI

Förvaltningens förslag till beslut

Remissen besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande.

Sammanfattning

I Stockholms stads arbetsmarknadsstrategi framgår att alla stockholmare ska ges förutsättningar att försörja sig själva och inkluderas i samhället. Arbetsmarknadsnämnden har enligt Kommunfullmäktiges budget i uppdrag att arbeta uppsökande för att nå och erbjuda insatser till unga 19-29 år som varken arbetar eller studerar (UVAS 19-29 år) och kvinnor med svag ställning på arbetsmarknaden. Arbetet bedrivs genom Jobbtorg Stockholm och syftar till att fler ska etablera sig på arbetsmarknaden eller påbörja studier.

Inom ramen för det uppsökande uppdraget erbjuder Jobbtorg idag individanpassat stöd till UVAS 19-29 år, insatsen föregås inte av ett formellt beslut. Kvinnor med svag ställning på arbetsmarknaden erbjuds endast råd och stöd. Arbetsmarknadsförvaltningen ser ett behov av tydlighet kring de stödinsatser de erbjuder utifrån gällande lagstiftning, detta skulle medföra en mer rättssäker handläggning för individerna som erbjuds stöd. Arbetsmarknadsnämnden har därför beslutat att föreslå att Kommunfullmäktige beslutar att Arbetsmarknadsnämnden (genom Jobbtorg) ska få fatta biståndsbeslut enligt 4 kap 2 § socialtjänstlagen. Insatsen bedöms vara utöver socialtjänstens ansvar (skälig levnadsnivå) enligt 4 kap. 1 § SoL men bedöms kunna omfattas av insats enligt 4 kap. 2 § SoL. Insatserna från Jobbtorg ska vara ett komplement till Arbetsförmedlingens insatser och ska syfta till att motivera och hjälpa individer att komma i kontakt med och fullfölja planeringen med Arbetsförmedlingen.

Kungsholmens stadsdelsförvaltning
Socialtjänstavdelningen

Lindhagensgatan 76
Box 49039
100 28 Stockholm
Växel 08-508 08 000
Fax
kungsholmen@stockholm.se
www.stockholm.se/kungsholmen

Förvaltningen har överlag en positiv inställning till att Arbetsmarknadsnämnden ska fatta biståndsbeslut. Det berör två målgrupper som är viktiga att stödja till arbete eller studier för att motverka utanförskap, ekonomisk utsatthet, långvarig arbetslöshet

och psykisk ohälsa. Förvaltningen håller även med att det möjliggör för en mer jämlik och rättssäker handläggning till följd av de dokumentations- och uppföljningsregler som följer av biståndsbeslut enligt socialtjänstlagen. Förvaltningen ser samtidigt att det finns delar som behöver klargöras. Riktlinjer kring gränsdragning för nämndtillhörighet är ett sådant exempel.

Bakgrund

Arbetsmarknadsförvaltningen anser att det behöver tydliggöras hur de särskilda stödinsatserna från Jobbtorg ges utifrån gällande lagstiftning. Arbetsmarknadsnämnden har därför beslutat att insats i form av individanpassad stödinsats för UVAS 19-29 år och kvinnor med svag ställning på arbetsmarknaden ska föregås av individuell biståndsprövning. Insatsen bedöms vara utöver socialtjänstens ansvar enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen SoL men bedöms kunna omfattas av insats enligt 4 kap. 2 § SoL.

Kommunstyrelsen har begärt nämndens yttrande över remissen Beslut om arbetsmarknadsinsats för vissa målgrupper som nås via arbetsmarknadsnämndens uppsökande uppdrag. Ärendet ska vara Kommunstyrelsen tillhanda senast den 30 september 2022. Remissinstanser är Stadsledningskontoret, Socialnämnden, samtliga stadsdelsnämnder och Samordningsförbundet Stockholms stad.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom socialtjänstavdelningen. Ärendet är behandlat i rådet för funktionshinderfrågor, pensionärsrådet samt i förvaltningsgruppen.

Ärendet

Arbetsmarknadspolitiken är ett statligt ansvarsområde och Arbetsförmedlingen har det primära ansvaret för arbetsmarknadspolitiska åtgärder. Arbetsförmedlingens uppdrag är begränsat till personer inskrivna som arbetssökande och som aktivt följer sin planering, myndigheten utför inget uppsökande arbete. Kommunerna är aktiva på olika sätt inom det arbetsmarknadspolitiska området även om det är ett statligt ansvar. I Stockholm stad är det Jobbtorg Stockholm som tillhandahåller stadens resurser för arbetsmarknadsinsatser. Jobbtorg har i kommunfullmäktiges budget i uppdrag att arbeta uppsökande och erbjuda insatser till målgrupperna UVAS 19-29 år och kvinnor med svag ställning på arbetsmarknaden. Syftet med arbetet är att fler ska etablera sig på arbetsmarknaden eller börja studera. Arbetet bedrivs parallellt och i samverkan med Arbetsförmedlingen för att stödja stadens målgrupper till egen försörjning och nå de personer som statliga insatser inte når.

Målgrupperna

Bland UVAS 19-29 år som skrivs in på Jobbtorg finns unga hemmasittare, unga med psykisk ohälsa och/eller neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, unga med avbruten skolgång, unga med kriminell bakgrund och unga med missbruksproblematik. För denna målgrupp bedöms stödbehovet vara större än Jobbtorgs uppsökande arbete och Arbetsförmedlingens insatser. Enligt arbetsmarknadsförvaltningen finns det därför ett behov av att kunna erbjuda insatser under längre tid.

Målgruppen kvinnor med svag ställning på arbetsmarknaden är en grupp som har kort utbildning, ofta bristande kunskaper i svenska språket och i många fall saknar etablering på arbetsmarknaden. Många som återfinns i denna grupp har behov av sfi, kursutbudet på komvux, samhällsorientering och mentorskap. Dessa insatser kräver inte inskrivning på Jobbtorg men en del kvinnor är i behov av vägledning och ett långsiktigt stöd eller insatser från Jobbtorg.

Biståndsbedömd insats

Arbetsmarknadsförvaltningen framhåller att det är viktigt att kunna erbjuda både UVAS 19-29 år och kvinnor med svag ställning på arbetsmarknaden ett individanpassat stöd när det finns motivation hos personerna. Arbetsmarknadsnämnden har därför beslutat att föreslå att Kommunfullmäktige ska besluta att Arbetsmarknadsnämnden genom Jobbtorg ska kunna erbjuda biståndsbedömda insatser till dessa målgrupper. Insatserna ska vara socialt stöd för att motivera individen till att ta del av arbetsmarknads- och/eller utbildningsinsatser, etablera kontakt med Arbetsförmedlingen och stärka individen att följa en planering mot arbete eller studier. Insatserna kommer att bestå av individuell coaching, stöd enligt Supported Employment (en metod för att hjälpa individer att få och behålla anställning) samt aktiviteter med fokus på arbetsmarknaden. Insatserna ska utgöra ett komplement till Arbetsförmedlingens insatser och kommer innebära att individen skrivs in på Jobbtorg. Insatserna kommer att vara tidsbegränsade.

Insatser som innebär att någon beviljas förmåner ska föregås av ett individuellt beslut som har stöd i lagstiftningen. Utgångspunkten för stadens insatser på arbetsmarknadsområdet är främst socialtjänstlagen. Insatserna enligt Arbetsmarknadsnämndens förslag bedöms inte vara nödvändiga för att individen ska uppnå skälig levnadsnivå inom ramen för 4 kap. 1 § SoL. För att ge målgrupperna tillgång till insatserna inom Jobbtorg behöver därför beslut enligt 4 kap. 2 § SoL att fattas.

Individer med biståndsbeslut från försörjningsstöd enligt 4 kap 1 § SoL omfattas inte av förslaget. Individens beslut om försörjningsstöd utgör redan grunden för inskrivning och beslut om insats på Jobbtorg.

stadsdelsförvaltning fattas beslut om insats på Jobbtorg av stadsdelsförvaltningen. Om bedömning görs på Jobbtorg att individen har behov av annat stöd från socialtjänsten än vad som omfattas av insatsen på Jobbtorg ska individen hänvisas till stadsdelsförvaltningarnas socialtjänst och ges stöd i att etablera kontakt där.

Enligt Arbetsmarknadsförvaltningen har de flesta individer som Jobbtorg kommer i kontakt med genom det uppsökande arbetet ingen kontakt med någon av stadsdelsförvaltningarna. I dessa fall finns det inget biståndsbeslut som ligger till grund för inskrivning och insats från Jobbtorg. Många av individerna vill inte heller ha kontakt med socialtjänsten och ett krav på det kan medföra att Jobbtorg tappar kontakten med individerna som då kan falla mellan stolarna.

Dokumentation och uppföljning

När insats enligt socialtjänstlagen beviljas finns det en tydlig och lagreglerad dokumentations- och uppföljningsplikt.

Arbetsmarknadsnämndens förslag förväntas därför leda till större förutsägbarhet, rättssäkerhet och likabehandling i handläggningen av de individanpassade stödinsatserna.

Handlägningsprocessen kommer i grunden vara densamma som för andra insatser. Ansökan ska utredas av handläggare på Jobbtorgen med hjälp av stadens framtagna utredningsinstrument och en utredning enligt 11 kap 1 § SoL ska sammanställas som grund för beslutet.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Kungsholmens stadsdelsförvaltning ställer sig i sin helhet positiv till att Arbetsmarknadsnämnden ska kunna erbjuda individuella biståndsbedömda insatser till målgrupperna UVAS 19-29 år och kvinnor med svag ställning på arbetsmarknaden. Kungsholmens stadsdelsförvaltning möter inte dessa målgrupper i någon större utsträckning men anser ändå att det är viktigt med riktat stöd till dessa individer. Det innebär att långtidsarbetslöshet, utanförskap, ekonomisk utsatthet, psykisk ohälsa och kriminalitet kan motverkas. Att fler arbetar eller påbörjar studier är utifrån ett ekonomiskt och socialt perspektiv gynnsamt för både individen och välfärdssamhället.

Ytterligare en fördel med biståndsbeslut enligt socialtjänstlagen är det medföljande kravet på dokumentation, uppföljning och rättssäker handläggning. Det nuvarande systemet där Jobbtorg ger stöd utan biståndsbeslut hindrar förvisso inte att insatserna följs upp men risken är att det inte görs med samma systematik som vid myndighetsutövning. Med förslaget ökar därför förutsägbarheten,

rättssäkerheten och likställigheten. Förutsättningarna att ta del av insatserna blir också tydligare.

Aktualisering hos Arbetsmarknadsnämnden

En aspekt som förvaltningen vill lyfta fram med förslaget är att individer kommer att aktualiseras inom Arbetsmarknadsförvaltningen utan att det nödvändigtvis finns skäl för annan kontakt med socialtjänsten. Individen kommer att registreras i Sociala system där kontinuerlig dokumentation ska ske och beviljad insats kommer att föregås av utredning enligt 11 kap 1 § SoL. Denna registrering i socialregistret kan anses omotiverad när det inte föreligger nödvändiga skäl för det. Detta skulle kunna medföra att individer väljer att inte ta emot biståndsbedömd stödinsats från Jobbtorg för att undvika registrering i socialregistret. I förarbetet till nya socialtjänstlagen framhävs dessutom möjligheten för individer att kunna ta del av insatser utan biståndsbeslut som betydelsefull. Förvaltningen är därför tveksam till om Jobbtorg kommer att nå fler individer genom att erbjuda stödinsatser med biståndsbeslut.

Gränsdragning

Förvaltningen vill framhålla att det behöver vara tydligt när en individ ska tillhöra en stadsdelsnämnd respektive Arbetsmarknadsnämnden. Stadens Riktlinjer för ärendansvar mellan stadsdelsnämnderna inom individ- och familjeomsorgen, omsorgen om äldre personer och personer med funktionsnedsättning kan därmed behöva förtydligas. Enligt förslaget ska Jobbtorg i samband med utredning enligt 11 kap 1 § socialtjänstlagen använda sig av stadens utredningsmall. Detta är positivt men det kommer också innebära att Jobbtorg får kännedom om eventuella andra stödbehov som individen har. Medarbetarna på Jobbtorg behöver därför ha god kunskap om socialtjänsten och dess insatser för att kunna hjälpa individer att komma i kontakt med rätt nämnd för att ansöka om insats.

Det behöver också vara tydligt vilka möjligheter eller begränsningar som finns för informationsöverföring mellan de olika nämnderna utifrån Offentlighets- och sekretesslagstiftningen. Om en individ ska hänvisas från Arbetsmarknadsnämnden till en annan stadsdelsnämnd, eller tvärtom, är det viktigt att stadsdelsnämnden kan få ta del av information.

Jämställdhetsanalys

Utifrån ett jämställdhetsperspektiv ser inte förvaltningen något hinder med förslaget att kvinnor med svag ställning på arbetsmarknaden ska få riktade insatser. Förvaltningen anser istället att det kan skapa förutsättningar för ökad jämställdhet. Utrikesfödda

kvinnor står i högre utsträckning än män helt utanför arbetsmarknaden. Forskning visar att etableringen på arbetsmarknaden tar längre tid för utrikesfödda kvinnor än för utrikesfödda män, att utrikesfödda kvinnor oftare än utrikesfödda män har hälsoproblem, kort utbildning och tar större ansvar för barn och familj. Om fler kvinnor kan få individanpassat stöd och insats för att påbörja studier eller arbete är det fler kvinnor som får möjlighet till egen inkomst och ekonomi, ökad integrering, ökat deltagande i samhällslivet och mer jämlika livsvillkor. Förvaltningen är därför positiv till förslaget då det kan antas att möjligheterna för kvinnor att etablera sig på arbetsmarknaden ökar. En annan positiv aspekt som följer av förslaget är att uppföljningsskyldigheten ökar möjligheten att följa upp insatser uppdelat på kön.

Barnrättsperspektiv

Förvaltningen saknar en barnkonsekvensanalys i Arbetsmarknadsnämndens förslag till beslut. Kungsholmens stadsdelsförvaltning bedömer att förslaget kan ha en positiv påverkan för barn i familjer där föräldrarna har svag ställning på arbetsmarknaden och är ekonomiskt svaga. Barn till föräldrar som har låg/ingen utbildning eller saknar arbete löper större risk att utveckla psykosociala problem. Arbetslöshet kan leda till ekonomiska problem som skapar oro och stress hos både föräldrar och barn. Det finns även risk att barn, framförallt döttrar, till utrikesfödda kvinnor med svag etablering på arbetsmarknaden själva hamnar i en likande situation senare i livet. Biståndsbedömd insats till UVAS 19-29 år och kvinnor med svag ställning på arbetsmarknaden kan därför ge en positiv effekt för barn till dessa individer. När föräldrar arbetar eller studerar skapas förutsättningar för ekonomisk trygghet och deltagande i samhällslivet, vilket gynnar barnen.

Ann-Christine Hansson
Stadsdelsdirektör
Kungsholmens
stadsdelsförvaltning

Anna Hamlin
Avdelningschef
Kungsholmens
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Följebrev Beslut om arbetsmarknadsinsats för vissa målgrupper som nås via arbetsmarknadsnämndens uppsökande uppdrag.
2. Tjänsteutlåtande - Beslut om arbetsmarknadsinsats för vissa målgrupper som nås via arbetsmarknadsnämndens uppsökande uppdrag.

3. Protokoll - Beslut om arbetsmarknadsinsats för vissa målgrupper som nås via arbetsmarknadsnämndens uppsökande uppdrag.
4. Bilaga riktlinjer.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Ann-Christine Hansson, Stadsdelsdirektör	2022-09-13
Anna Hamlin, Avdelningschef	2022-09-13